

ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Άριθμός 23

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

14-06-2026

Συνεχίζουμε μέ τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἀδελφοί μου, τήν ἀναφορά μας στό σωτήριο σύμβολο τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ:

η) Τό χάλκινο ὁμοίωμα ὄφεως, τό ὁποῖο ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε σέ κοντάρι καί αὐτό σέ ὕψωμα, γιά νά προβλέπουν καί νά σώζονται ἀπό τά δηλητηριώδη φίδια (Άριθμ. 21,6) οἱ Ἰσραηλίτες, εἶναι τύπος τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ. Τό συμβάν αὐτό ὑπενθύμισε ὁ Ἰησοῦς στούς ἀκροατές του λέγοντας: «Καθώς Μωϋσῆς ὕψωσε τόν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθῆναι δεῖ τόν Υἱόν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν μή ἀπόληται, ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον» (Ἰω. 3, 14-15). Ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγει ὅτι ὁ Σταυρός τυγχάνει «τό τοῦ Πατρὸς θέλημα, τοῦ μονογενοῦς δόξα, τό τοῦ Πνεύματος ἀγαλλίαμα, ὁ τῶν ἀγγέλων κόσμος, τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἀσφάλεια, τό καύχημα τοῦ Παύλου. Μέ τό Σταυρό γίναμε ἀπό δοῦλοι ἐλεύθεροι, συρθῆκαμε ἀπό τό βυθό τῆς ἁμαρτίας στόν οὐρανό, πατήσαμε τίς κορυφές τῆς ἀγιότητος, κατατροπώσαμε τό σατανᾶ, γίναμε ὅμοιοι τῶν ἀγγέλων» (PG 36.653). Ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός ὑπογραμμίζει λέγοντας: «Κανένα θαῦμα δέν εἶναι παρόμοιο μέ τό θαῦμα τοῦτο τῆς σωτηρίας μας. Λίγες σταγόνες αἵματος ἀναπλάθουν καί σώζουν ὅλο τόν κόσμο» (PG 36,653). Ἡ πατερική καί ποιητική γλῶσσα τοῦ Ἀνδρέα Κρήτης ὑμνεῖ τόν Σταυρό μέλποντας: «Σταυρός, χριστιανῶν ἐλπίς, ἀπεγνωσμένων σωτήρ, νενεκρωμένων ζωή... Σταυρός, κλίμαξ εἰς οὐρανόν ἄγουσα, ὁδός πρὸς ἀρετὴν ὀδηγοῦσα, ζωῆς πρόξενος, θανάτου λύσις, φθορᾶς ἀλλοτριώσις... Σταυρός φύλαξ ἐν νυκτί, ἐν ἡμέραις πύργος, ἐν σκότει χειραγωγός, ἐν εὐθυμίᾳ χαλινός, ἐν ἀθυμίᾳ ψυχαγωγός, διαλακτήριος, ἰκέσιος, φίλιος, συνήγορος, προασπιστής, ἐπίκουρος» (PG 97.1020). Ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός γράφει: «Προσκυνοῦμεν καί τόν τύπον τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ «εἰ καί ἐξ ἐτέρας ὕλης γεγένηται οὐ τήν ὕλην τιμῶντες (μὴ γένοιτο), ἀλλά τόν τύπον, ὡς Χριστοῦ σύμβολον» (PG 94.1132). Καί ὁ Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς διαπιστώνει

λέγοντας: «Κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ τῆς τοῦ Σταυροῦ δυνάμεως». Καί συνεχίζει: «Οὐ μόνον ὁ λόγος τοῦ Σταυροῦ καί τό μυστήριον, ἀλλά καί ὁ τύπος θεῖος καί προσκυνητός, σφραγίς ὧν ἱερά καί αἰδέσιμος, ἁγιαστική τε καί τελεστική τῶν ἐκ Θεοῦ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ὑπειργμένων ὑπερφυῶν καί ἀπορρήτων ἀγαθῶν» (PG 151.125 καί 144). Ὁ Σταυρός τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ φρίκη καί ὁ τρόμος τοῦ διαβόλου, «φρίττει γάρ καί τρέμει μή φέρων καθορᾶν αὐτοῦ τήν δύναμιν». «Τῷ γάρ σημείῳ τοῦ Σταυροῦ καί μόνον ὁ ἄνθρωπος χρώμενος ἀπελαύνει τούτων τάς ἀπάτας» παρατηρεῖ ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Γιάυτό καί ὁ Παῦλος γεμᾶτος ἐνθουσιασμό, φωνάζει πρὸς τόν ἐξουθενωμένο ἄδη: «Ποῦ σου, θάνατε, τό κέντρον; Ποῦ σου, ἄδη τό νίκος;» (Α΄ Κορ. 15,55). Τώρα πιά «κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος». Καί ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος διαλαλεῖ: «Καί γάρ τούτῳ τῷ σημείῳ πλήθη πολεμίου στρατιᾶς ὑπεχώρει, τούτῳ θεομάχων μεγαλαυχίαι καθηροῦντο, τούτῳ δυσφήμων καί δυσσεβῶν γλῶτται κατεσυχάζοντο, τούτῳ βάρβαρα φῦλα καθυπετάττετο, τούτῳ δυνάμεις ἀφανῶν δαιμόνων ἠλαύνετο». Τέλος, ὁ Σταυρός θά εἶναι τό σημεῖο τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Κυρίου, πού θά φανεῖ «πολύ φαιδρότερον ἀπό τάς ἡλιακάς ἀκτῖνας, ὅπως ἐξηγεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Ὁ ἀείμνηστος καθηγητής Γεώργιος Ἀντουράκης ἀνακεφαλαιώνει: Τό σύμβολο τοῦ Σταυροῦ κατέλαβε τήν πρώτη θέση μεταξύ ὅλων τῶν χριστιανικῶν συμβόλων καί ἔγινε τό κατ'ἐξοχήν σύμβολο τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων μέ τή σταυρική θυσία τοῦ Χριστοῦ (Χριστ. Ζωγραφική σελ. 30).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ. Στήν Παλαιά Διαθήκη ὑπάρχουν πολλοί «τύποι» καί «εἰκόνες», πού προτυπώνουν γεγονότα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἡ Καινή Διαθήκη ἀποτελεῖ ἐκπλήρωση καί πραγμάτωση τῶν συμβόλων αὐτῶν καί τό γεγονός αὐτό τονίζει τήν θεοπνευστία καί τῶν δύο Διαθηκῶν. «Πᾶσα γραφή θεόπνευστος...» (Β' Τιμ. 3,16). Ἡ ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας περὶ σαρκώσεως τοῦ Λόγου, ἀποτελεῖ τήν βάση τῆς θεολογίας τοῦ συμβόλου. Βεβαίως τά αἰσθητά πράγματα, τά ὅποια ὡς σύμβολα γίνονται «χειραγωγία καί ὁδός» (Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου PG 3,397), πρὸς τά νοητά, δέν εἶναι παρά κτιστά δημιουργήματα καί αἰσθητά προϊόντα τῆς θείας δημιουργίας, πού εἶναι «καλά λίαν» καί μέ τή θεία ἐνανθρώπηση γίνονται ιδιότυποι «φορεῖς» καί «ἀγωγοί» τῆς

σωτηριώδους χάριτος. Είναι τά όρατά σημεία τῆς άόρατης χάριτος: «ών είδες τά σύμβολα, τούτων άποδέχου τά πράγματα» θά πει ό Μέγας Αθανάσιος (PG 28). Ό Απόστολος Παύλος τονίζει: «τά γάρ άόρατα αὐτοῦ από κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθοράται ἢ τε άϊδιος αὐτοῦ δύναμις καί θειότης» (Ρωμ. 1,20). Καί ό Μ. Φώτιος όμολογεῖ: «Τά άόρατα καί νοούμενα τοῦ Θεοῦ έστί ταῦτα δέ καθοράται από τῆς αισθητῆς καί όρατῆς (χάριτος) (PG 102,136). Τύποι καί εἰκόνες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης πού μελλοντικά έκπληρώνονται ώς «άντίτυπα» καί μᾶς προετοιμάζουν για τήν αλήθεια καί τό καινούργιο τῆς Νέας Διαθήκης είναι οί έξῆς:

α) Ἡ θυσία τοῦ Ἄβελ (Γεν. 4,4) αλλά καί ἡ θυσία τοῦ ιερέα Μελχισεδέκ μέ ἄρτους καί οἶνο (Γεν. 14,18).

β) Ό Νῶε, διασωζόμενος στήν κιβωτό, είναι τύπος τοῦ πιστοῦ πού μέ τό Βάπτισμα άπολυτρώνεται (Γεν. 7, 21-23). Καί ό Νῶε είναι τύπος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κήρυξε μετάνοια στους ανθρώπους. Ἡ κιβωτός είναι σύμβολο τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας. Οἱ άνθρωποι πού είναι ζωντανά μέλη της καί τρέφονται από τά μυστήριά της, σώζονται από τόν κατακλυσμό τῆς άμαρτίας. Μέ τό Ἅγιο Βάπτισμα ένταφιάζομε τήν προπατορική άμαρτία, όπως στά νερά τοῦ κατακλυσμοῦ ένταφιάστηκαν οἱ άμαρτωλοί άνθρωποι. Ἐπίσης, ἡ κιβωτός ζωγραφίζεται στενότατη, για νά είναι εἰκόνα τῆς χριστιανικῆς κολυμβήθρας, τῆς όποίας «άντίτυπον» στάθηκε ἡ σωστική κιβωτός, σύμφωνα μέ τήν θεολογία τοῦ Αποστόλου Πέτρου (Α' Πέτρου 3,21).

γ) Ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ, κατά τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας είναι εἰκόνα τῆς σταυρικῆς θυσίας τοῦ Κυρίου καί ό Ἰσαάκ, τύπος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ρωμ. 8, 32), (Γέν. 22, 10). Ό Ἰσαάκ ἦταν μονογενής υἱός τοῦ Ἀβραάμ καί τῆς Σάρρας. Ό Ἰησοῦς Χριστός είναι Μονογενής Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ (Ἰωάν. 1,1 καί 3,16). Ό Ἰσαάκ μετέφερε στους ώμους του τά ξύλα τῆς θυσίας. Ό Ἰησοῦς Χριστός: «καί βαστάζων τόν σταυρόν αὐτοῦ έξηλθεν εἰς τόν λεγόμενον κρανίου τόπον... όπου αὐτόν έσταύρωσαν» (Ἰωάν. 19,17). Ό Ἰσαάκ μέ ύπακοή δέχτηκε νά θυσιάσει από τόν πατέρα του Ἀβραάμ. Ό Ἰησοῦς Χριστός έγινε «ύπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ» (Φιλιπ. 2, 8).

Θά συνεχίσωμε όμως, σύν Θεῷ, στό έπόμενο κήρυγμα. **ΑΜΗΝ!**